

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FIZINIŲ ASMENŲ BANKROTO
Į S T A T Y M A S**

2012 m. gegužės 10 d. Nr. XI-2000
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šio įstatymo paskirtis – sudaryti sąlygas atkurti sąžiningų fizinio asmens, ūkininko ir kito fizinio asmens, kuris verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, (toliau – fizinis asmuo) mokumą užtikrinant kreditorių reikalavimų tenkinimą šio įstatymo nustatyta tvarka siekiant teisingos skolininko ir jo kreditorių interesų pusiausvyros.

2. Šis įstatymas taikomas fiziniam asmeniui, kurio pagrindinių turtinių interesų vieta yra Lietuvos Respublikoje.

3. Šis įstatymas reguliuoja fizinio asmens bankroto procesą.

4. Fizinio asmens bankroto procesą gali inicijuoti tik pats fizinis asmuo.

5. Fizinio asmens bankroto procesas vykdomas teismo tvarka.

6. Fizinio asmens bankroto proceso metu kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatos, reglamentuojančios ūkininko veiklą, fizinio asmens individualią veiklą, kreditoriaus teisę į jo reikalavimų tenkinimą, kreditoriaus teisę imtis priemonių skoloms išieškoti, priešpriešinių vienas kitą reikalavimų įskaitymą, mokesčius, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme, ir jų administravimą, taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja šio įstatymo nuostatomis.

7. Šis įstatymas taikomas fiziniam asmeniui, neatsižvelgiant į jo skolinių įsipareigojimų atsiradimo laikotarpį.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Fizinio asmens bankroto procesas** – fizinio asmens bankroto procedūrų visuma.

2. **Fizinio asmens nemokumas** – fizinio asmens būklė, kai jis negali įvykdyti skolinių įsipareigojimų, kurių mokėjimo terminai suėję ir kurių suma viršija 25 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas minimaliąsias mėnesines algas (toliau – MMA).

3. **Bankroto administratorius** – fizinis arba juridinis asmuo arba juridinio asmens padalinys (filialas), Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – Įmonių bankroto įstatymas) nustatyta tvarka turintis teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas ar Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo (toliau – Įmonių restruktūrizavimo įstatymas) nustatyta tvarka turintis teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas.

3 straipsnis. Fizinio asmens kreditoriai

Fizinio asmens kreditoriai (toliau – kreditoriai) – turintys teisę reikalauti iš fizinio asmens įvykdyti prievolės ir įsipareigojimus (toliau – reikalavimai) fiziniai ir juridiniai asmenys, tarp jų:

1) mokesčių nemokėjimo atveju – juos surinkti įpareigotos valstybei atstovaujančios institucijos;

2) darbo užmokesčio nemokėjimo ir dėl darbo santykių atsiradusios žalos neatlyginimo

atveju – fizinio asmens darbuotojai (jų įpėdiniai);

3) iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų suteiktų paskolų ir su valstybės garantija gautų paskolų negražinimo atveju – valstybei atstovaujančios institucijos (Lietuvos Respublikos finansų ministerija arba paskolą administruojanti institucija);

4) iš Europos Sąjungos lėšų suteiktos paramos negražinimo atveju – Europos Sąjungos lėšas administruojančios valstybei atstovaujančios institucijos;

5) kiti kreditoriai.

ANTRASIS SKIRSNIS FIZINIO ASMENS BANKROTO PROCESAS

4 straipsnis. Fizinio asmens pareiškimas iškelti bankroto bylą

1. Fizinis asmuo pareiškimą iškelti bankroto bylą pateikia vietovės, kurioje yra fizinio asmens gyvenamoji vieta, apylinkės teismui Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – Civilinio proceso kodeksas) nustatyta tvarka.

TAR pastaba. Iki įstatymo Nr. XII-217 įsigaliojimo pradėtos nagrinėti fizinių asmenų bankroto bylos baigiamos nagrinėti vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiomis fizinių asmenų bankroto bylų nagrinėjimą reglamentuojančiomis nuostatomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-217](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 35-1693 (2013-04-04), i. k. 1131010ISTA0XII-217

2. Ketindamas pateikti pareiškimą iškelti bankroto bylą, fizinis asmuo, kurio būklė atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytąją, ne vėliau kaip prieš mėnesį iki pareiškimo iškelti bankroto bylą pateikimo dienos apie tai raštu praneša visiems kreditoriams.

3. Pareiškime iškelti bankroto bylą teismui nurodomos fizinio asmens nemokumą sukėlusios priežastys ir pridedami šį nemokumą pagrindžiantys dokumentai (jeigu fizinis asmuo gali juos pateikti), fizinio asmens duomenys ryšiams palaikyti (gyvenamosios vietos adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas ir kiti), taip pat gali būti siūloma bankroto administratoriaus kandidatūra.

4. Prie pareiškimo iškelti bankroto bylą pridedama ir pateikiama:

1) šio straipsnio 2 dalyje nurodyto (nurodytų) pranešimo (pranešimų) kopija (kopijos);

2) fizinio asmens gaunamas ir (ar) numatomas gauti pajamas patvirtinantys dokumentai;

3) fizinio asmens turimo viso turto sąrašas (nekilnojamasis turtas; sąskaitose esančios lėšos, nurodant sąskaitas kredito įstaigose; gryniesi pinigai, jeigu jų suma viršija 1 MMA; akcijos, kiti vertybiniai popieriai ir kitas turtas) (toliau – turtas) ir fizinio asmens nurodoma jo vertė;

4) duomenys apie fizinio asmens įkeistą turtą, suteiktus kitus prievolių įvykdymo užtikrinimo būdus ir kitus įsipareigojimus;

5) kreditorių sąrašas, kuriame nurodomi, kai kreditorius fizinis asmuo, – vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, reikalavimai ir jų įvykdymo terminai; kai kreditorius juridinis asmuo, – juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas, buveinės adresas, reikalavimai ir jų įvykdymo terminai;

6) skolininkų sąrašas, kuriame nurodomi, kai skolininkas fizinis asmuo, – vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, gautinos lėšos ir jų gavimo terminai, kai skolininkas juridinis asmuo, – juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas, buveinės adresas, gautinos lėšos ir jų gavimo terminai;

7) informacija apie fiziniam asmeniui teismuose iškeltas civilines bylas, kuriose fiziniam asmeniui pareikšti turtiniai reikalavimai ir (arba) areštuotas jo turtas, apie bylas, kuriose fiziniam asmeniui pareikšti su darbo santykiais susiję reikalavimai, taip pat apie baudžiamąsias bylas, kuriose fiziniam asmeniui pareikšti turtiniai reikalavimai ir (arba) areštuotas jo turtas, ir apie išieškojimus ne ginčo tvarka;

8) fizinio asmens išlaikomų asmenų sąrašas, kuriame nurodomi jų vardai, pavardės, gimimo datos, duomenys apie fizinio asmens sudarytas asmenų išlaikymo sutartis ir vedybų

sutartis, ir nurodytus duomenis pagrindžiančių dokumentų kopijos;

9) informacija apie šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir (ar) 2 dalies 3 punkte nurodytas lėšas;

10) fizinio asmens ir įkaito turėtojo ir (ar) hipotekos kreditoriaus susitarimas dėl įkeisto turto išsaugojimo fizinio asmens bankroto proceso metu, jeigu toks susitarimas sudarytas.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

5. Jeigu fizinis asmuo, pateikdamas teismui pareiškimą iškelti bankroto bylą, pasiūlo bankroto administratoriaus kandidatūrą, prie pareiškimo iškelti bankroto bylą pridedamas bankroto administratoriaus sutikimas atlikti fizinio asmens bankroto procedūras. Sutikime atlikti fizinio asmens bankroto procedūras turi būti nurodyta:

1) vardas, pavardė, adresas korespondencijai ir duomenys ryšiams palaikyti, kai bankroto administratorius – fizinis asmuo;

2) pavadinimas, kodas, buveinės adresas ir duomenys ryšiams palaikyti, kai bankroto administratorius – juridinis asmuo arba juridinio asmens padalinys (filialas).

6. Jeigu fizinis asmuo, pateikdamas teismui pareiškimą iškelti bankroto bylą, pasiūlo bankroto administratoriaus kandidatūrą, prie pareiškimo iškelti bankroto bylą pridedamas bankroto administratoriaus lėšų sumos, reikalingos bankroto procedūroms atlikti nuo teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki nutarties patvirtinti fizinio asmens kreditorių reikalavimų tenkinimo ir jo mokumo atkūrimo planą (toliau – planas) įsiteisėjimo dienos, pagrindimas.

7. Jeigu fizinis asmuo bankroto administratoriaus kandidatūros nepasiūlo, teismas skiria bankroto administratorių, kurio kandidatūrą pasiūlo šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės nustatyta tvarka. Prieš teismui priimant nutartį iškelti fizinio asmens bankroto bylą, bankroto administratorius teismui pateikia lėšų sumos, reikalingos bankroto procedūroms atlikti nuo teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo dienos, pagrindimą.

8. Teismui gali būti pateikiami ir kiti fizinio asmens bankroto bylai iškelti svarbūs dokumentai.

5 straipsnis. Fizinio asmens pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą nagrinėjimas teisme

1. Fizinių asmenų bankroto bylos iškeliamos ir nagrinėjamos Civilinio proceso kodekso nustatyta ginčo teisenos tvarka, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis.

2. Fizinio asmens bankroto bylą iškelia ir nagrinėja teismas žodinio proceso tvarka, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nurodytą atvejį.

3. Teismas, gavęs pareiškimą iškelti fizinio asmens bankroto bylą, gali:

1) įpareigoti fizinį asmenį pateikti teismui bankroto bylai nagrinėti reikalingus papildomus dokumentus;

2) Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka taikyti laikinąsias apsaugos priemones, galiosiančias iki nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą arba atsisakyti ją kelti įsiteisėjimo dienos.

4. Teismas nutartimi išsprendžia klausimą dėl pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą. Nutartis nepriimti nagrinėti pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą gali būti skundžiama.

5. Informaciją apie priimtą pareiškimą iškelti fizinio asmens bankroto bylą, taip pat informaciją apie atsisakymą iškelti fizinio asmens bankroto bylą teismas privalo paskelbti ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties priimti pareiškimą iškelti fizinio asmens bankroto bylą, taip pat po nutarties atsisakyti iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo. Ši informacija skelbiama viešai specialioje interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

6. Teismas ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo nutarties dėl pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą priėmimo dienos šios nutarties patvirtintą kopiją išsiunčia antstoliams, kuriems yra pateikti vykdomieji dokumentai dėl išieškojimo iš šio fizinio asmens ar dėl jo turto arešto, taip pat kredito įstaigoms, kuriose yra fizinio asmens sąskaitos. Nuo nurodyto pranešimo gavimo dienos sustabdomas fizinio asmens turto realizavimas ir (ar) išieškojimas, įskaitant išieškojimą ne ginčo tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

7. Teismas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutarties dėl pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą priėmimo dienos priima nutartį iškelti fizinio asmens bankroto bylą ar atsisakyti ją iškelti. Teismas turi teisę dėl svarbių priežasčių pratęsti pasirengimo nagrinėti fizinio asmens bankroto bylą teisme terminą, bet ne ilgiau kaip 15 dienų.

8. Teismas atsisako iškelti fizinio asmens bankroto bylą, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą nagrinėjimo metu teismas nustato, kad fizinio asmens būklė neatitinka šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytosios. Nustatant fizinio asmens būklę, nėra įskaitomi kreditorių reikalavimai, kurie šio įstatymo 29 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka negali būti nurašyti;

2) paaiškėja, kad fizinis asmuo per paskutinius 3 metus iki pareiškimo iškelti bankroto bylą priėmimo tapo nemokus dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) 6.67 straipsnyje nurodytų sudarytų kreditorių interesus pažeidžiančių sandorių, kurių sudaryti jis neprivalėjo, ar kitokių fizinio asmens tyčinių veiksmų pateikiant neteisingą informaciją kreditoriams apie finansinę būklę prisiimant skolinius įsipareigojimus ar sudarant kitus sandorius, siekiant išvengti atsiskaitymo su kreditoriais, ar fizinio asmens sąmoningo neveikimo, siekiant išvengti atsiskaitymo su kreditoriais;

TAR pastaba. 5 straipsnio 8 dalies 2 punkto nuostatos taikomos neatsižvelgiant į tai, kada pradėtas fizinio asmens bankroto procesas.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

3) paaiškėja, kad fizinis asmuo tapo nemokus dėl savo žalingų įpročių (piktnaudžiavimo alkoholiu, narkotinėmis ar kitomis psichotropinėmis medžiagomis, azartinių lošimų ir kitų);

4) paaiškėja, kad fizinis asmuo yra nubaustas už nusikaltimus ar baudžiamuosius nusižengimus, nurodytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – Baudžiamasis kodeksas) 207, 208, 209, 216, 222, 223 straipsniuose, ir jo teistumas nėra išnykęs, jeigu dėl to jis tapo nemokus;

5) nuo fizinio asmens bankroto proceso nutraukimo ar pabaigos nepraėję 10 metų, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 7 punktuose nurodytus atvejus;

6) paaiškėja, kad yra iškelta neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens, kurio dalyvis yra fizinis asmuo, bankroto byla.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

9. Teismas, priėmęs nutartį atsisakyti iškelti fizinio asmens bankroto bylą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šios nutarties įsiteisėjimo dienos šios nutarties patvirtintą kopiją išsiunčia antstoliams, kuriems yra pateikti vykdomieji dokumentai dėl išieškojimo iš šio fizinio asmens ar dėl jo turto arešto, taip pat kredito įstaigoms, kuriose yra fizinio asmens sąskaitos. Turto realizavimas ir (ar) išieškojimas, įskaitant išieškojimą ne ginčo tvarka, atnaujinamas, taikytos laikinosios apsaugos priemonės nuo pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą priėmimo iki atsisakymo iškelti fizinio asmens bankroto bylą panaikinamos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

6 straipsnis. Fizinio asmens bankroto bylos iškėlimas

1. Teismas priima nutartį iškelti fizinio asmens bankroto bylą, jeigu nustato, kad fizinis asmuo yra nemokus ir nėra šio įstatymo 5 straipsnio 8 dalyje nustatytų pagrindų.

2. Teismo nutartis iškelti fizinio asmens bankroto bylą arba atsisakyti ją iškelti įsiteisėja per 7 dienas nuo jos priėmimo dienos, jeigu ji nebuvo apskūsta.

3. Teismo nutartyje iškelti fizinio asmens bankroto bylą turi būti nurodyta:

1) fizinio asmens, kuriam keliama bankroto byla, vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas;

2) skiriamo bankroto administratoriaus šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodyti duomenys;

3) laikotarpis, ne trumpesnis kaip 15 dienų ir ne ilgesnis kaip 30 dienų nuo teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos, iki kada kreditoriai turi teisę pareikšti bankroto administratoriui iki fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo dienos atsiradusius savo reikalavimus;

4) lėšų suma, kurią bankroto administratorius turi teisę naudoti bankroto procedūroms atlikti, fizinio asmens būtiniesiems poreikiams tenkinti nuo teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo dienos;

5) plano projekto pateikimo teismui terminas.

4. Įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti fizinio asmens bankroto bylą, teismas privalo ne vėliau kaip kitą darbo dieną raštu pranešti, kartu pateikdamas šios nutarties patvirtintą kopiją:

1) šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai apie iškeltą fizinio asmens bankroto bylą. Šiame punkte nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija apie fiziniam asmeniui iškeltą bankroto bylą, šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytus bankroto administratoriaus duomenis ir 3 punkte nurodytą laikotarpį ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo teismo pranešimo gavimo dienos turi paskelbti savo interneto svetainėje Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

2) kitiems teismams, nagrinėjantiems bylas, kuriose šiam fiziniam asmeniui pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų ir susiję su darbo santykiais, apie bankroto bylos iškėlimą ir proceso įstatymo nustatytais atvejais perimti šių bylų nagrinėjimą;

3) ikiteisminio tyrimo įstaigoms, prokuratūrai ar teismams, jeigu baudžiamosiose bylose pareikšti fizinio asmens kreditorių civiliniai ieškiniai, ir proceso įstatymo nustatytais atvejais perimti nagrinėti visus su šiais ieškiniiais susijusius dokumentus. Pranešti ikiteisminio tyrimo įstaigoms, prokuratūrai ar teismams, jeigu baudžiamosiose bylose areštuotas fizinio asmens turtas, ir proceso įstatymo nustatytais atvejais perimti turto arešto dokumentus;

4) antstoliams, kuriems yra pateikti vykdomieji dokumentai dėl išieškojimo iš šio fizinio asmens ar dėl jo turto arešto;

5) fizinį asmenį aptarnaujančioms kredito įstaigoms;

6) registruotino turto duomenis tvarkantiems valstybės registrams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

5. Įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti fizinio asmens bankroto bylą:

1) draudžiama fiziniam asmeniui vykdyti visas finansines prievoles, neįvykdytas šio fizinio asmens iki nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos, įskaitant palūkanų, netesybų, mokesčių mokėjimą, išieškoti skolas iš šio fizinio asmens teismo ar ne ginčo tvarka, išskyrus priešpriešinių vienaarūšių reikalavimų įskaitymą, kai toks įskaitymas galimas pagal mokesčių įstatymuose nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymo nuostatas. Nutraukiamas netesybų ir palūkanų už visas fizinio asmens prievoles, tarp jų už su darbo santykiais susijusių išmokų pavėluotą mokėjimą skaičiavimas;

2) fizinio asmens turtui negali būti nustatoma priverstinė hipoteka;

3) draudžiama fiziniam asmeniui disponuoti turimu turtu (jį parduoti, kitaip perleisti ar sudaryti kitokius sandorius), išskyrus šio įstatymo numatytas išimtis. Šiuo turtu disponuoja bankroto administratorius šio įstatymo nustatyta tvarka;

4) bankroto administratorius nedelsdamas savo vardu atidaro atskirą depozitinę sąskaitą kredito įstaigoje fizinio asmens kreditorių reikalavimams tenkinti (toliau – depozitinė sąskaita). Depozitinės sąskaitos lėšomis disponuoja bankroto administratorius;

5) fizinis asmuo vykdo individualią ir (ar) ūkininko veiklą iki nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo dienos tik turėdamas teismo leidimą, jeigu ši veikla mažina dėl bankroto patiriamus kreditorių nuostolius. Individuali ir (ar) ūkininko veikla, kuri nemažina dėl bankroto patiriamų kreditorių nuostolių, turi būti nutraukta. Reikalavimai, atsiradę iš individualios ir (ar) ūkininko veiklos dėl neįvykdytų prievolių ir įsipareigojimų, tvirtinami nutraukus fizinio asmens individualią ir (ar) ūkininko veiklą ir tenkinami šio įstatymo 29 straipsnyje nustatyta tvarka;

6) fizinis asmuo disponuoja lėšomis, esančiomis vienoje sąskaitoje kredito įstaigoje, išskyrus atvejus, kai fizinis asmuo įstatymų nustatyta tvarka verčiasi individualia ir (ar) ūkininko veikla, kuriai vykdyti reikalinga atskira sąskaita (sąskaitos) kredito įstaigoje (įstaigose).

6. Bankroto administratorius, atidaręs depozitinę sąskaitą, nurodo kredito įstaigai, kad depozitinės sąskaitos išrašus turi teisę gauti fizinis asmuo, ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo depozitinės sąskaitos atidarymo dienos perduoda šios sąskaitos duomenis fiziniam asmeniui.

7. Fizinis asmuo kiek įmanoma greičiau nuo šio straipsnio 6 dalyje nurodytų duomenų gavimo dienos perveda bankroto procedūroms atlikti šio straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą lėšų sumą į bankroto administratoriaus nurodytą depozitinę sąskaitą.

8. Fizinio asmens, kuris verčiasi individualia veikla ir kuriam teisės aktai suteikia teisę saugoti trečiųjų asmenų lėšas, saugomos trečiųjų asmenų lėšos į šio fizinio asmens turtą neįskaitomos.

9. Mokesčiai skaičiuojami ir mokami įstatymų nustatyta tvarka, tačiau draudžiamas nesumokėtų mokesčių išieškojimas ne ginčo tvarka.

7 straipsnis. Reikalavimai planui

1. Plane turi būti nurodyta:

1) priežastys, dėl kurių fizinis asmuo negali įvykdyti kreditorių reikalavimų;

2) lėšos (tarp jų darbo užmokestis, atlyginimas už naudojimąsi autoriaus teisėmis, už teisę į išradimą, dividendai ar kitos pajamos iš juridinių asmenų, kurių dalyvis yra fizinis asmuo, palikimas ir kita, išskyrus lėšas, gautas už parduotą turtą), kurias fizinis asmuo numato gauti periodiškai ar kaip vienkartinės pajamas ir per visą bankroto procesą;

3) numatomo parduoti fizinio asmens turimo turto (taip pat ir įkeisto), į kurį teisės aktų nustatyta tvarka gali būti nukreiptas išieškojimas, sąrašas, turto pardavimo eiliškumas, terminai ir numatoma turto pardavimo kaina plano sudarymo metu;

4) numatomos gauti iš fizinio asmens skolininkų lėšos;

5) kitos priemonės, skirtos fizinio asmens mokumui atkurti (persikvalifikavimas, įsidarbinimas ir kitos);

6) kiekvieną mėnesį fizinio asmens būtiniesiems poreikiams tenkinti numatomos reikalingos lėšos (atskirai nurodoma, kokioms konkrečioms fizinio asmens ir (ar) jo išlaikomų asmenų reikmėms tenkinti bus skiriamos šios lėšos, tarp jų numatomos lėšos mokesčiams bankroto proceso metu teisės aktų nustatyta tvarka mokėti, mokėjimams įkaito turėtojiui ir (ar) hipotekos kreditoriui pagal šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytą susitarimą skiriamos lėšos);

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

7) bankroto administravimo išlaidų suma ir jos pagrindimas;

8) sudarytų sutarčių (tarp jų nuomos, panaudos ir kitų sutarčių), kurių vykdymo terminas dar nepasibaigė ir kurias fizinis asmuo toliau numato vykdyti, sąrašas;

9) sudarytų sutarčių (tarp jų nuomos, panaudos ir kitų sutarčių), kurių vykdymo terminas dar nepasibaigė ir kurias jis numato nutraukti, sąrašas, taip pat dėl šios priežasties atsirandančių kreditorių reikalavimų sąrašas;

10) kreditorių sąrašas, kuriame nurodomi šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 5 punkte nurodyti duomenys;

11) kreditorių pagalba, nurodyta šio įstatymo 24 straipsnio 4 punkte;

12) kreditorių reikalavimų tenkinimo grafikas, kuriame nurodomos ne rečiau kaip kartą per pusę metų ir per visą bankroto procesą kiekvienam kreditoriui mokamos lėšos (laikantis šio įstatymo 29 straipsnyje nurodytos jų tenkinimo eilės ir tvarkos). Kai sudaromas šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytas susitarimas, įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrinti kreditorių reikalavimai kreditorių reikalavimų tenkinimo grafike nėra nurodomi;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

13) nenumatomo parduoti fizinio asmens turimo turto (taip pat ir įkeisto), būtino fizinio asmens ir (ar) jo išlaikomų asmenų poreikiams tenkinti, sąrašas.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

2. Fizinio asmens, kuris įstatymų nustatyta tvarka verčiasi individualia ir (ar) ūkininko veikla arba numato verstis individualia ir (ar) ūkininko veikla, plane, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų, taip pat turi būti nurodyta:

1) lėšos, kurias fizinis asmuo numato gauti periodiškai iš individualios ir (ar) ūkininko veiklos bankroto proceso metu;

2) reikalingo individualiai ir (ar) ūkininko veiklai vykdyti turto (taip pat ir įkeisto) sąrašas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

3) individualiai ir (ar) ūkininko veiklai vykdyti skiriamos lėšos;

4) numatomų gauti kreditų dydis ir sąlygos bei kreditavimo sutarčių įvykdymo užtikrinimo būdai ir kiti finansavimo šaltiniai.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

3. Fiziniam asmeniui ir (ar) teisės aktų nustatyta tvarka jo išlaikomų asmenų būtiniesiems poreikiams tenkinti nustatoma lėšų suma negali būti mažesnė už lėšų sumą, kuri būtų paliekama fiziniam asmeniui, atliekant išskaitas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4. Visos plane įrašytos lėšos ir jų sumos nurodomos eurais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1184](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14293

5. Plano įgyvendinimo trukmė yra 3 metai. Teismas, kai kreipiamasi į ikiteisminio tyrimo įstaigas dėl fizinio asmens veiksmų, atitinkančių Baudžiamojo kodekso 207, 208, 209, 216, 222, 223 straipsniuose nustatytus požymius, nustatymo, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes, gali pratęsti plano įgyvendinimo trukmę iki atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą arba ikiteisminio tyrimo nutraukimo, arba nuosprendžio baudžiamojoje byloje įsiteisėjimo.

TAR pastaba. Fiziniai asmenys, kurių bankroto procesas pradėtas iki įstatymo Nr. XII-2235 įsigaliojimo dienos (2016-01-01), turi teisę siūlyti keisti fizinio asmens kreditorių reikalavimų tenkinimo ir jo mokumo atkūrimo plano įgyvendinimo trukmę Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka, atsižvelgiant į šio įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje išdėstytas Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo 7 straipsnio 5 dalies nuostatas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

8 straipsnis. Plano tvirtinimas

1. Fizinis asmuo ne vėliau kaip per 15 dienų nuo teismo nutarties dėl kreditorių reikalavimų tvirtinimo įsiteisėjimo dienos turi pateikti bankroto administratoriui plano projektą.

2. Bankroto administratorius, gavęs plano projektą:

1) ne vėliau kaip per 5 dienas nuo plano projekto gavimo dienos parengia rašytinę išvadą dėl plano projekto įgyvendinimo galimybių (toliau – išvada) ir ją pateikia fiziniam asmeniui;

2) likus ne mažiau kaip 20 dienų iki numatomo kreditorių susirinkimo pateikia išvadą ir plano projektą kiekvienam fizinio asmens kreditoriui ir šaukia pirmąjį kreditorių susirinkimą dėl pritarimo plano projektui, suderinęs su fiziniu asmeniu šio susirinkimo vietą ir laiką.

3. Kreditorių susirinkime dėl pritarimo plano projektui balsuojama grupėse. Vieną grupę sudaro įkaito turėtojai ir hipotekos kreditoriai, kitą – kiti kreditoriai. Sprendimas dėl pritarimo plano projektui laikomas priimtu, kai kiekvienoje kreditorių grupėje plano projektui pritaria kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę šios grupės kreditorių teismo patvirtintų reikalavimų sumos. Jeigu balsai dėl pritarimo plano projektui vienoje kreditorių grupėje pasiskirsto po lygiai, laikoma, kad plano projektui nepritaria. Jeigu kreditorių susirinkimas nepritaria plano projektui dėl to, kad jis neatitinka šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytų reikalavimų, plano projektas gali būti tikslinamas ir pakartotinai teikiamas kreditorių susirinkimui. Jeigu kreditorių susirinkimas nepritaria plano projektui nenurodydamas priežasčių arba dėl priežasčių, nesusijusių su plano projekto tikslinimu pagal šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytus reikalavimus, plano projektas pateikiamas teismui šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

4. Kreditorių susirinkimo pirmininkas kreditorių susirinkimo protokolą per 5 darbo dienas po susirinkimo pateikia bankroto administratoriui. Bankroto administratorius, gavęs kreditorių susirinkimo protokolą, per 3 darbo dienas šį protokolą ir plano projektą su išvada pateikia teismui.

5. Plano projektas turi būti pateiktas tvirtinti teismui ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos. Kai teisme ginčijami kreditorių reikalavimai arba tikslinamas plano projektas, teismas bankroto administratoriaus arba fizinio asmens prašymu turi teisę pratęsti šioje dalyje nurodytą terminą, bet ne ilgiau kaip vienam mėnesiui.

6. Teismas, gavęs šio straipsnio 4 dalyje nurodytus dokumentus, per 15 dienų rašytinio proceso tvarka priima nutartį dėl plano. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju teismas priima nutartį dėl plano žodinio proceso tvarka.

7. Teismas gali nepatvirtinti plano, jeigu nustato, kad buvo pažeistos šio straipsnio 1–4 dalių nuostatos ir (ar) šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytas susitarimas pažeidžia kitų kreditorių teises ir (ar) teisėtus interesus ir per nustatytą terminą nepašalinti trūkumai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

8. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju teismas gali patvirtinti planą, atsižvelgdamas į bankroto administratoriaus išvadą ir įvertinęs nemokaus fizinio asmens bei jo kreditorių teises ir teisėtus interesus.

9. Jeigu fizinis asmuo susitaria su įkaito turėtoju ir (ar) hipotekos kreditoriumi dėl įkeisto turto išsaugojimo fizinio asmens bankroto proceso metu, teismas, tvirtindamas planą,

įvertina, ar šis susitarimas nepažeidžia kitų kreditorių teisių ir (ar) teisėtų interesų. Gali būti laikoma, kad šis susitarimas nepažeidžia kitų kreditorių teisių ir (ar) teisėtų interesų, jeigu išsaugomas įkeistas turtas, kuris yra vienintelis gyvenamasis būstas ir būtinas fizinio asmens ir (ar) jo išlaikomų asmenų poreikiams tenkinti, ir kiekvieną mėnesį mokėjimams hipotekos kreditoriui pagal šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytą susitarimą skiriamos lėšos yra mažesnės negu kiekvieną mėnesį fiziniam asmeniui gyvenamojo būsto nuomai skirtinos reikalingos lėšos įkeisto turto, kuris yra vienintelis gyvenamasis būstas, pardavimo atveju arba jeigu pardavus įkeistą turtą fizinis asmuo negalėtų vykdyti pelningos individualios ir (ar) ūkininko veiklos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

10. Teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama, jeigu plano projektui pritarė kreditorių susirinkimas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

11. Teismui patvirtinus planą:

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

1) bankroto administratorius disponuoja fizinio asmens turtu ir depozitinės sąskaitos lėšomis pagal plane nustatytą tvarką, išskyrus šiame įstatyme numatytas išimtis;

2) fizinis asmuo praneša suinteresuotiems asmenims apie tai, kad bus nutrauktos fizinio asmens iki bankroto bylos iškėlimo sudarytos sutartys, kurių vykdymo terminas dar nepasibaigė ir kurias nutraukti numatyta plane. Dėl šios priežasties atsiradę kreditorių reikalavimai yra tenkinami šio įstatymo 29 straipsnyje nustatyta tvarka.

12. Už teismo patvirtinto plano įgyvendinimą atsako fizinis asmuo ir bankroto administratorius pagal savo kompetenciją.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

13. Plano pakeitimai svarstomi ir tvirtinami ta pačia tvarka kaip ir planas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

9 straipsnis. Supaprastinta fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo tvarka

1. Fizinio asmens bankroto byla gali būti iškeliama supaprastinta tvarka, kai plano projektas pagal šio įstatymo nuostatas parengiamas iki pareiškimo iškelti fizinio asmens bankroto bylą pateikimo teismui dienos.

2. Taikant supaprastintą bankroto bylos iškėlimo tvarką, fizinis asmuo kartu su pareiškimu teismui iškelti bankroto bylą pateikia:

1) šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 1, 2, 3, 4 ir 7 punktuose nurodytus dokumentus ir duomenis;

2) plano projektą;

3) dokumentus, įrodančius, kad plano projektui pritarė kreditoriai, balsuodami grupėse šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, arba dokumentus, įrodančius, kad plano projektui kreditoriai nepritaria.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

3. Fizinis asmuo kartu su pareiškimu iškelti bankroto bylą teismui pasiūlo bankroto administratoriaus kandidatūrą. Fizinis asmuo, siūlydamas bankroto administratoriaus kandidatūrą, pateikia šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodytą sutikimą.

4. Teismas, gavęs šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus dokumentus, ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutarties dėl pareiškimo iškelti fiziniam asmeniui bankroto bylą priėmimo dienos juos išnagrinėja ir priima nutartį iškelti fizinio asmens bankroto bylą, patvirtinti planą ir paskirti bankroto administratorių arba atsisakyti iškelti fizinio asmens bankroto bylą. Teismas turi teisę dėl svarbių priežasčių pratęsti pasirengimo nagrinėti fizinio asmens bankroto bylą teisme terminą, bet ne ilgiau kaip 15 dienų. Teismui iškeliant fizinio asmens bankroto bylą supaprastinta tvarka ar atsisakant ją kelti, *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2, 3, 7, 8 ir 9 dalių, 6 straipsnio 1 ir 2 dalių, 3 dalies 1 ir 2 punktų, 4 dalies, 5 dalies 1, 2, 3, 4 ir 6 punktų ir 6, 8 ir 9 dalių nuostatos.

5. Laikoma, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodyta teismo nutartimi iškelti fizinio asmens bankroto bylą taip pat patvirtinami ir kreditorių reikalavimai. Ši nutartis atskiruoju skundu gali būti skundžiama teisės aktų nustatyta tvarka. Atskirasis skundas turi būti išnagrinėtas teisme per 30 dienų nuo jo gavimo apeliacinės instancijos teisme dienos.

10 straipsnis. Fizinio asmens bankroto bylos nutraukimas

1. Teismas priima nutartį nutraukti fizinio asmens bankroto bylą, jeigu yra nors viena iš šių sąlygų:

- 1) nustatytais terminais planas nepateikiamas teismui tvirtinti;
- 2) teismas nepatvirtina plano;
- 3) paaiškėja, kad fizinis asmuo pateikė neteisingą informaciją apie savo turtą, pajamas, įsipareigojimus, nemokumo priežastis ar kita ir dėl to plane numatytos priemonės gali būti neįvykdytos;
- 4) paaiškėja, kad fizinis asmuo tapo nemokus per paskutinius 3 metus iki bankroto bylos iškėlimo ar negalėjo atkurti mokumo iškėlus bankroto bylą dėl šio įstatymo 5 straipsnio 8 dalies 2 punkte nurodytų veiksmų ar 5 straipsnio 8 dalies 3 punkte nurodytų žalingų įpročių;
- 5) paaiškėja, kad fizinis asmuo buvo teistas už nusikaltimus ar baudžiamuosius nusižengimus, nurodytus Baudžiamojo kodekso 207, 208, 209, 216, 222 ir 223 straipsniuose, ir teistumas nėra išnykęs, jeigu dėl to jis tapo nemokus;
- 6) fizinis asmuo nuslepia nuo bankroto administratoriaus bankroto proceso metu gautas lėšas ir kitą turtą, kurių vertė viršija vieną bazinės socialinės išmokos dydį per mėnesį, ir tai gali pakenkti kreditorių interesams ar turėti įtakos fizinio asmens mokumui atkurti;
- 7) iškeliama neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens, kurio dalyvis yra fizinis asmuo, bankroto byla;
- 8) fizinis asmuo nevykdo kitų šio įstatymo nustatytų reikalavimų;
- 9) fizinis asmuo miršta;
- 10) kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.

2. Teismas gali priimti nutartį nutraukti fizinio asmens bankroto bylą, jeigu plane numatytos priemonės neįgyvendinamos ir dėl to kreditoriai, kurių reikalavimų suma vertine išraiška viršija visų teismo patvirtintų kreditorių reikalavimų 2/3 sumos, kreipiasi į teismą dėl fizinio asmens bankroto bylos nutraukimo.

3. Nutraukus fizinio asmens bankroto bylą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais, visi mokesčiai ir su jais susijusios sumos, palūkanos ir netesybos skaičiuojami nuo teismo nutarties iškelti šią bylą įsiteisėjimo dienos, išskyrus jau įvykdytus skolinius įsipareigojimus.

TREČIASIS SKIRSNIS BANKROTO ADMINISTRATORIUS

11 straipsnis. Bankroto administratoriaus skyrimas

1. Bankroto administratorių skiria teismas.
2. Bankroto administratoriaus kandidatūrą turi teisę pasiūlyti fizinis asmuo ir (ar) kreditorius (kreditoriai). Jeigu fizinis asmuo bankroto administratoriaus kandidatūros

nepasiūlo, teismas skiria bankroto administratorių, kurio kandidatūrą pasiūlo šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Vyriausybės nustatyta tvarka. Kai fizinio asmens bankroto byla iškeliama supaprastinta tvarka, fizinis asmuo kartu su pareiškimu teismui iškelti bankroto bylą privalo pasiūlyti bankroto administratoriaus kandidatūrą.

3. Bankroto administratoriumi negali būti paskirti:

1) fizinio asmens kreditorius, su kreditoriumi darbo santykiais susijęs asmuo;

2) fizinio asmens artimieji giminaičiai, kaip jie apibrėžti Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje;

3) asmenys, susiję su fiziniu asmeniu svainystės santykiais, kaip jie apibrėžti Civilinio kodekso 3.136 straipsnyje;

4) fizinio asmens sutuoktinis ar sugyventinis;

5) asmuo, susijęs su fiziniu asmeniu darbo santykiais arba su kuriuo darbo santykiai buvo nutraukti per paskutinius 36 mėnesius iki fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo.

4. Bankroto administratoriaus juridinio asmens vadovui, jo pavaduotojams, vyriausiajam buhalteriiui, juridinio asmens kolegialaus valdymo organo nariams, juridinio asmens darbuotojams, teikiantiems administravimo paslaugas, taikomi šio straipsnio 3 dalyje bankroto administratoriui nustatyti apribojimai.

5. Bankroto administratorius negali būti suinteresuotas bankroto proceso baigtimi.

12 straipsnis. Bankroto administratoriaus pareigos ir teisės

1. Nuo teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki teismo nutarties patvirtinti planą dienos bankroto administratorius:

1) disponuoja fizinio asmens turtu ir depozitinės sąskaitos lėšomis šio įstatymo nustatyta tvarka;

2) tvarko visų fizinio asmens gautų lėšų ir jų naudojimo apskaitą;

3) šaukia kreditorių susirinkimus;

4) be balsavimo teisės dalyvauja kreditorių susirinkimuose;

5) teikia duomenis ir informaciją apie fizinio asmens bankroto procesą šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai pagal šios institucijos nustatytas ataskaitų formas;

6) atstovauja fiziniam asmeniui (arba įgalioja kitą asmenį atstovauti) iškeltose iki bankroto bylos iškėlimo bylose dėl turto išieškojimo iš kitų asmenų fizinio asmens naudai;

7) kreipiasi į teismą dėl fizinio asmens bankroto bylos nutraukimo šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 4, 5, 6 ir 8 punktuose nustatytais pagrindais;

8) organizuoja ir atlieka kitas šio įstatymo nustatytas procedūras.

2. Nuo teismo nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo dienos bankroto administratorius:

1) disponuoja fizinio asmens turtu ir depozitinės sąskaitos lėšomis pagal plane nustatytą tvarką;

2) atlieka plane numatytus mokėjimus kreditoriams;

3) tvarko visų fizinio asmens gautų lėšų ir jų naudojimo apskaitą;

4) šaukia kreditorių susirinkimus;

5) be balsavimo teisės dalyvauja kreditorių susirinkimuose;

6) ne rečiau kaip kartą per pusę metų teikia teismui, kreditorių susirinkime kreditoriams ir fiziniam asmeniui plano vykdymo eigos ataskaitą;

7) teikia duomenis ir informaciją apie fizinio asmens bankroto procesą šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai pagal šios institucijos nustatytas ataskaitų formas;

8) imasi priemonių išieškoti skolas iš skolininkų;

9) gina fizinio asmens ir visų kreditorių teises ir teisėtus interesus;

10) vykdo kitus teismo ir (ar) kreditorių susirinkimo sprendimus;

11) tuo atveju, kai iš fizinio asmens gautų lėšų nepakanka atlikti plane nustatytų

mokėjimų, sušaukia kreditorių susirinkimą ir pasiūlo svarstyti galimybę pateikti fiziniam asmeniui pasiūlymus dėl plano patikslinimo ir (ar) kreiptis į teismą dėl fizinio asmens bankroto bylos nutraukimo;

12) tuo atveju, kai iš fizinio asmens gautos lėšos gerokai viršija plane nustatytus mokėjimus, sušaukia kreditorių susirinkimą ir pasiūlo svarstyti galimybę pateikti fiziniam asmeniui pasiūlymus dėl plano patikslinimo ir (ar) kreiptis į teismą dėl fizinio asmens bankroto bylos nutraukimo;

13) vertina fizinio asmens vykdomos individualios ir (ar) ūkininko veiklos tikslingumą ir, nustatęs, kad vykdoma veikla nuostolinga, nedelsdamas sušaukia kreditorių susirinkimą;

14) kreipiasi į teismą dėl fizinio asmens bankroto bylos nutraukimo šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3, 4, 5, 6 ir 8 punktuose nustatytais pagrindais;

15) pateikia Garantiniam fondui dokumentus dėl lėšų skyrimo darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti;

16) pateikia Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos dokumentus dėl lėšų skyrimo kreditorių – žemės ūkio veiklos subjektų, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, reikalavimams sumokėti už parduotus žemės ūkio produktus tenkinti;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2108](#), 2015-12-01, paskelbta TAR 2015-12-03, i. k. 2015-19294

17) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2108](#), 2015-12-01, paskelbta TAR 2015-12-03, i. k. 2015-19294

3. Bankroto administratorius ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo dokumentų apie fizinio asmens sandorių sudarymą gavimo dienos patikrina fizinio asmens sandorius, sudarytus per ne trumpesnę kaip 36 mėnesių laikotarpį iki bankroto bylos iškėlimo, ir pareiškia ieškinius fizinio asmens bankroto bylą nagrinėjančiame teisme dėl sandorių, galėjusių turėti įtakos tam, kad fizinis asmuo negali įvykdyti prievolių kreditoriams, pripažinimo negaliojančiais. Šiuo atveju laikytina, kad bankroto administratorius apie sandorius sužinojo nuo dokumentų apie šių sandorių sudarymą gavimo dienos. Bankroto administratorius motyvuotu prašymu kreipiasi į ikiteisminio tyrimo įstaigas dėl fizinio asmens veiksmų, atitinkančių Baudžiamojo kodekso 207, 208, 209, 216, 222 ir 223 straipsniuose nustatytus požymius, nustatymo.

4. Bankroto administratorius fizinio asmens bankroto proceso metu turi teisę:

1) gauti iš fizinio asmens visus su fizinio asmens bankroto procesu susijusius dokumentus ir juos tikrinti;

2) atlikdamas bankroto procedūras, apžiūrėti fizinio asmens nuosavybės teisę ar kitais pagrindais valdomas patalpas, o gavęs kartu su fiziniu asmeniu gyvenamojoje patalpoje gyvenančių asmenų sutikimą, apžiūrėti fizinio asmens nuosavybės teisę ar kitais pagrindais valdomas gyvenamąsias patalpas;

3) suteikti pagalbą fiziniam asmeniui rengiant plano projektą ar jo pakeitimo projektus;

4) kreiptis į teismą dėl kreditorių susirinkimo priimtų sprendimų pripažinimo negaliojančiais;

5) gauti informaciją apie fizinio asmens turtą ir pajamas iš valstybės ir žinybinių registru, kredito įstaigų ir valstybės informacinių sistemų.

5. Įsiteisėjusi teismo nutartis iškelti fizinio asmens bankroto bylą yra pagrindas bankroto administratoriui atlikti fizinio asmens bankroto procedūras.

6. Bankroto administratorius, netekęs teisės teikti įmonių bankroto administravimo arba įmonių restruktūrizavimo paslaugas, negali atlikti fizinio asmens bankroto procedūrų nuo nurodytos teisės netekimo dienos.

13 straipsnis. Bankroto administratoriaus civilinės atsakomybės draudimas ir jo veiklos priežiūra

1. Bankroto administratoriaus profesinė civilinė atsakomybė už atliekant fizinių asmenų bankroto procedūras fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą, viršijančią 290 eurų, draudžiama profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1184](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14293

2. Bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo objektas yra bankroto administratoriaus civilinė atsakomybė už draudimo sutarties galiojimo metu bankroto administratoriaus ir (ar) jo darbuotojų neteisėtais veiksmais atliekant fizinių asmenų bankroto procedūras padarytą žalą.

3. Draudžiamuoju įvykiu laikomi draudimo sutarties galiojimo metu bankroto administratoriaus ir (ar) jo darbuotojų atlikti neteisėti veiksmai (veikimas, neveikimas) atliekant fizinių asmenų bankroto procedūras, kurie yra pagrindas atsirasti apdraustojo civilinei atsakomybei, ir reikalavimo, kuris atitinka bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo standartinės sąlygas, atlyginti žalą pateikimas.

4. Bankroto administratorius profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu draudžiamas sudarant bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį. Bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo draudėjas yra bankroto administratorius. Bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo minimali draudimo suma yra 28 900 eurų vienam draudžiamajam įvykiui ir 57 900 eurų visiems draudžiamiesiems įvykiams per metus. Dėl draudžiamojam įvykiui išmokėjus draudimo išmoką ir sumažėjus šio straipsnio nustatytai minimaliai draudimo sumai, bankroto administratorius privalo per vieną mėnesį apsidrausti civilinę atsakomybę, kad būtų atkurta privalomoji minimali draudimo suma.

TAR pastaba. 13 straipsnio 4 dalies nuostatos taikomos nuo 2015 m. sausio 1 d. iš naujo sudaromoms bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartims.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1184](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14293

5. Bankroto administratorius gali pats papildomai draustis bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės draudimu už atliekant fizinių asmenų bankroto procedūras fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą.

6. Draudikas, turintis teisę Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdyti bankroto administratorių profesinės civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą, privalo sudaryti bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį su bankroto administratoriumi, pateikusių prašymą ir visus šiai sutarčiai sudaryti būtinus duomenis ir dokumentus. Bankroto administratorių profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo standartinės sąlygas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

7. Bankroto administratorius, siekdamas atlikti fizinio asmens bankroto procedūras, privalo teismui ir šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimo kopiją. Paskirto naujo bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimo kopija teismui ir šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikiama nedelsiant.

8. Jeigu draudimo išmokos visai bankroto administratoriaus padarytai žalai atlyginti nepakanka, žalą padaręs bankroto administratorius atlygina faktinės žalos dydžio ir draudimo išmokos skirtumą.

9. Bankroto administratoriaus veiklą fizinio asmens bankroto proceso metu prižiūri Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Fizinio asmens bankroto proceso metu priežiūrai atlikti *mutatis mutandis* taikomos Įmonių bankroto įstatymo nuostatos, kai fizinio asmens bankroto procedūras atlieka fizinis arba juridinis asmuo arba juridinio asmens

padalinys (filialas), turintys teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas. Fizinio asmens bankroto proceso metu priežiūrai atlikti *mutatis mutandis* taikomos Įmonių restruktūrizavimo įstatymo nuostatos, kai fizinio asmens bankroto procedūras atlieka fizinis arba juridinis asmuo arba juridinio asmens padalinys (filialas), turintys teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas.

14 straipsnis. Bankroto administratoriaus atstatydinimas

1. Teismas priima nutartį dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo ir naujo bankroto administratoriaus paskyrimo šio įstatymo nustatyta tvarka šiais atvejais, kai:

1) bankroto administratorius pateikia prašymą dėl atsistatydinimo;

2) teismas gauna informacijos, kad bankroto administratorius neteko teisės teikti įmonių bankroto administravimo arba įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas, ir bankroto administratorius ir (ar) fizinis asmuo nesikreipė į teismą dėl šio bankroto administratoriaus atstatydinimo. Šiuo atveju teismas priima nutartį dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo ir naujo bankroto administratoriaus paskyrimo ne vėliau kaip per 15 dienų nuo informacijos gavimo dienos.

2. Teismas gali priimti nutartį dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo ir naujo bankroto administratoriaus paskyrimo šio įstatymo nustatyta tvarka šiais atvejais, kai:

1) fizinis asmuo pateikia motyvuotą prašymą dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo ir pasiūlo naują bankroto administratoriaus kandidatūrą;

2) kreditorių susirinkimas ar kreditorius (kreditoriai), kurio (kurių) teismo patvirtinti reikalavimai vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų kreditorių patvirtintų reikalavimų sumos, motyvuotu prašymu kreipiasi į teismą dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo.

3. Apie ketinimą pateikti prašymą dėl atsistatydinimo bankroto administratorius praneša fiziniam asmeniui ir kreditorių susirinkimo pirmininkui ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki kreipimosi į teismą dienos. Kai bankroto administratorius netenka teisės teikti įmonių bankroto administravimo arba įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas, jis ne vėliau kaip kitą darbo dieną po tos dienos, kai sužinojo apie teisės teikti įmonių bankroto administravimo arba įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas netekimą, pateikia prašymą teismui (teismams) dėl jo atstatydinimo iš visų jo administruojamų fizinio asmens bankroto procedūrų ir šio prašymo kopiją pateikia fiziniam asmeniui ir kreditorių susirinkimo pirmininkui. Fizinis asmuo ir (ar) kreditorių susirinkimo pirmininkas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio bankroto administratoriaus pranešimo gavimo dienos arba nuo informacijos, kad bankroto administratorius prarado teisę teikti įmonių bankroto administravimo arba įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas, gavimo dienos gali teismui pasiūlyti naują bankroto administratoriaus kandidatūrą šio įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu fizinis asmuo bankroto administratoriaus kandidatūros nepasiūlo, teismas skiria bankroto administratorių, kurio kandidatūrą pasiūlo šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Teismo nutartyje dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo ir naujo bankroto administratoriaus paskyrimo turi būti nurodyta:

1) paskirto naujo bankroto administratoriaus šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nurodyti duomenys;

2) terminas, per kurį bankroto administratorius privalo perduoti paskirtam naujam bankroto administratoriui fizinio asmens bankroto proceso visus dokumentus;

3) depozitinės sąskaitos numeris ir kredito įstaigos, kurioje šį sąskaita atidaryta, pavadinimas.

5. Atskirasis skundas dėl teismo nutarties dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo ir naujo bankroto administratoriaus paskyrimo apeliacinės instancijos teisme turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 14 dienų nuo atskirojo skundo padavimo dienos. Atsiliepimai į atskiruosius skundus gali būti paduoti per 7 darbo dienas nuo atskirojo skundo kopijos išsiuntimo dalyvaujantiems byloje asmenims dienos. Apeliacinės instancijos teismo nutartis

yra galutinė ir kasacinė tvarka neskundžiama.

6. Jeigu atstatydintas bankroto administratorius be pateisinamos priežasties per teismo nustatytą terminą neperduoda fizinio asmens bankroto proceso dokumentų ar perduoda ne visus, teismas gali skirti atstatydintam bankroto administratoriui iki 2 896 eurų baudą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1184](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14293

7. Teismas šio straipsnio 4 dalyje nurodytos nutarties patvirtintą kopiją ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jos įsiteisėjimo dienos išsiunčia:

1) kredito įstaigai, kurioje atstatydintas bankroto administratorius yra atidaręs depozitinę sąskaitą;

2) paskirtam naujam bankroto administratoriui;

3) šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai, kuri paskirto naujo bankroto administratoriaus duomenis ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo nurodytos nutarties patvirtintos kopijos gavimo dienos turi paskelbti savo interneto svetainėje Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

4) fiziniam asmeniui;

5) atstatydintam bankroto administratoriui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

8. Įsiteisėjusi teismo nutartis dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo ir naujo bankroto administratoriaus paskyrimo yra pagrindas kredito įstaigai, kurioje atidaryta depozitinė sąskaita, pakeisti sąskaitos turėtoją – teismo atstatydintą ar atsistatydinusį bankroto administratorių į paskirtą naują bankroto administratorių. Paskirtas naujas bankroto administratorius nedelsdamas kreipiasi į kredito įstaigą dėl depozitinės sąskaitos turėtojo pakeitimo.

9. Bankroto administratoriaus – fizinio asmens – mirties atveju naujo skiriamo bankroto administratoriaus kandidatūrą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sužinojimo apie bankroto administratoriaus mirtį dienos teismui pasiūlo fizinis asmuo, suderinęs su kreditorių susirinkimo pirmininku. Jeigu naujo bankroto administratoriaus kandidatūros suderinti nepavyksta, kreditorių susirinkimo sprendimu gali būti pasiūlyta kita bankroto administratoriaus kandidatūra. Teismas priima nutartį dėl bankroto administratoriaus paskyrimo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo fizinio asmens ar kreditorių susirinkimo pasiūlymo gavimo dienos. Šiai teismo nutarčiai *mutatis mutandis* yra taikomos šio straipsnio 4 dalies 1 ir 3 punktų, 5 ir 7 dalių nuostatos. Šiuo atveju paskirtam naujam bankroto administratoriui perimant fizinio asmens bankroto proceso dokumentus dalyvauja fizinis asmuo ir šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos atstovas.

15 straipsnis. Bankroto administratoriaus atsakomybė

Įstatymų nustatyta tvarka bankroto administratorius privalo atlyginti nuostolius, kurie atsirado dėl jo pareigų neatlikimo ar netinkamo atlikimo.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

FIZINIO ASMENS PAREIGOS IR TEISĖS BANKROTO PROCESO METU

16 straipsnis. Fizinio asmens pareigos bankroto proceso metu

Fizinis asmuo bankroto proceso metu privalo:

1) atsakingai valdyti ir naudoti visą turimą turtą nuo fizinio asmens pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo pateikimo teismui dienos iki teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos;

- 2) per šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą pateikti plano projektą bankroto administratoriui;
- 3) pateikti bankroto administratoriui visus su bankroto procesu susijusius dokumentus;
- 4) visus gautus grynuosius pinigus (gautą atlyginimą už naudojimąsi fizinio asmens autoriaus teisėmis, už naudojimąsi teise į fizinio asmens išradimą, gautą palikimą, išloštą pinigų sumą, gautus apdovanojimus, gautas dovanas, premijas ir kitas lėšas), kai jų suma viršija pusę bazinės socialinės išmokos per mėnesį, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų gavimo dienos įmokėti į asmeninę sąskaitą kredito įstaigoje;
- 5) nuo teismo nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo dienos pervesti lėšas į depozitinę sąskaitą kreditorių reikalavimams tenkinti ir bankroto administravimo išlaidoms mokėti plane nustatyta tvarka;
- 6) pasikeitus finansinei būklei (padidėjus gaunamoms pajamoms, gavus palikimą, išlošus pinigų ir (ar) materialinių vertybių, gavus apdovanojimų, dovanų ir panašiai ar sumažėjus gaunamoms pajamoms ir kitais atvejais), ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šios būklės pasikeitimo dienos apie tai informuoti bankroto administratorių;
- 7) bankroto administratoriaus rašytiniu prašymu ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio prašymo gavimo dienos pateikti prašomą informaciją ir (ar) dokumentus;
- 8) gyvenamosios vietos pakeitimo atveju ne vėliau kaip per 5 dienas pranešti bankroto administratoriui naujos gyvenamosios vietos adresą;
- 9) pasiūlyti skiriamo bankroto administratoriaus kandidatūrą šio įstatymo 14 straipsnio 9 dalyje nustatytu atveju ir tvarka;
- 10) pagal savo galimybes dirbti arba užsiimti kita pajamų duodančia veikla, aktyviai siekti įsidarbinti arba siekti susirasti geriau apmokamą darbą;
- 11) ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius teikti bankroto administratoriui sąskaitų kredito įstaigose išrašus. Jeigu fizinis asmuo, vykdamas individualią ir (ar) ūkininko veiklą, turi sąskaitą (nedepozitinę) individualiai ir (ar) ūkininko veiklai vykdyti, jis turi taip pat teikti bankroto administratoriui išrašus ta pačia tvarka;
- 12) tinkamai įgyvendinti plane numatytas priemones ir (ar) vykdyti jame numatytą veiklą;
- 13) bendradarbiauti su bankroto administratoriumi, organizuojant bankroto procedūras;
- 14) atlikti kitus šio įstatymo nustatytus veiksmus.

17 straipsnis. Fizinio asmens teisės bankroto proceso metu

Fizinis asmuo bankroto proceso metu turi teisę:

- 1) parengti ir pateikti bankroto administratoriui plano patikslinimą, susidarius aplinkybėms, kurioms esant galima greičiau atkurti fizinio asmens mokumą arba kurios sunkina plano įgyvendinimą;
- 2) gauti iš bankroto administratoriaus duomenis apie savo turto pardavimą;
- 3) gauti iš bankroto administratoriaus informaciją apie lėšų naudojimą;
- 4) dalyvauti kreditorių susirinkimuose;
- 5) gauti iš kredito įstaigos depozitinės sąskaitos išrašus apie lėšų naudojimą;
- 6) tęsti ar pradėti individualią ir (ar) ūkininko veiklą, jeigu tai numatyta plane;
- 7) paaiškėjus, kad bankroto administratorius lėšas naudojo ne plane nustatytiems tikslams ar pažeidė kitas fizinio asmens teises arba teisėtus interesus, kreiptis į teismą dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo, nuostolių atlyginimo ir naujo bankroto administratoriaus paskyrimo;
- 8) kreiptis į teismą dėl kreditorių susirinkimo priimtų sprendimų pripažinimo negaliojančiais;
- 9) prisiimti skolinius įsipareigojimus bankroto procedūroms atlikti nuo teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo dienos, jeigu fizinis asmuo neturi lėšų ar jų nepakanka šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatytai lėšų sumai sumokėti. Fizinis asmuo, kuris įstatymų nustatyta tvarka

verčiasi individualia ir (ar) ūkininko veikla arba numato verstis individualia ir (ar) ūkininko veikla, turi teisę prisiimti šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytus skolinius įsipareigojimus šiai veiklai vykdyti. Dėl šios priežasties atsiradę kreditorių reikalavimai yra tenkinami šio įstatymo 29 straipsnyje nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

10) naudoti gaunamas lėšas būtiniesiems poreikiams tenkinti bei individualiai ir (ar) ūkininko veiklai vykdyti plane nustatyta tvarka;

11) išsaugoti turtą (taip pat ir įkeistą, jeigu jis susitaria su įkaito turėtoju ir (ar) hipotekos kreditoriumi dėl įkeisto turto išsaugojimo fizinio asmens bankroto proceso metu ir tai nepažeidžia kitų kreditorių teisių ir (ar) teisėtų interesų), kuris yra vienintelis gyvenamasis būstas ir būtinas fizinio asmens ir (ar) jo išlaikomų asmenų poreikiams tenkinti arba reikalingas fizinio asmens individualiai ir (ar) ūkininko veiklai vykdyti;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

12) atlikti kitus šio įstatymo nustatytus veiksmus.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

PENKTASIS SKIRSNIS

FIZINIO ASMENS, KREDITORIŲ IR TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESŲ GYNIMAS FIZINIO ASMENS BANKROTO PROCESO METU

18 straipsnis. Disponavimas fizinio asmens turtu

1. Nuo fizinio asmens pareiškimo iškelti bankroto bylą pateikimo teismui dienos iki teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos fizinis asmuo visą turimą turtą valdo ir naudoja atsakingai. Fiziniam asmeniui draudžiama atlikti veiksmus ar sudaryti sandorius, kurie pablogintų jo turtinę būklę ar pakenktų kreditorių interesams.

2. Nuo teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos bankroto administratorius disponuoja fizinio asmens turtu, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis. Išsinuomojusiems, pasiskolinusiems, saugantiems arba kitais pagrindais naudojantiems ar valdantiems fizinio asmens turtą asmenims draudžiama dėl šio turto sudaryti sandorius su trečiaisiais asmenimis.

3. Nuo teismo nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo dienos bankroto administratorius disponuoja fizinio asmens turtu, kuris įrašytas į planą, ir depozitinės sąskaitos lėšomis pagal plane numatytą tvarką. Nė vienas fizinio asmens kreditorius ar kitas asmuo neturi teisės perimti fiziniam asmeniui priklausančio turto ir lėšų kitaip, negu nustatyta šio įstatymo.

4. Visi sandoriai, sudaryti pažeidžiant šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalių nuostatas, yra negaliojantys nuo jų sudarymo momento.

5. Bankroto administratoriaus ieškinius dėl fizinio asmens sudarytų iki bankroto bylos iškėlimo sandorių pripažinimo negaliojančiais nagrinėja teismai pagal fizinio asmens gyvenamąją vietą.

19 straipsnis. Fizinio asmens skolų mokėjimo terminai

Nuo teismo nutarties iškelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos laikoma, kad visi fizinio asmens skolų mokėjimo terminai yra pasibaigę. Ši nuostata netenka galios nuo teismo nutarties nutraukti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos. Kai fizinis asmuo ir įkaito turėtojai ir (ar) hipotekos kreditoriai susitaria dėl įkeisto turto išsaugojimo fizinio asmens bankroto proceso metu, šių fizinio asmens skolų, dėl kurių atsirado įkaito turėtojų ir (ar) hipotekos kreditorių reikalavimai, mokėjimo terminai nėra laikomi pasibaigusiais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

20 straipsnis. Arešto ir vykdomųjų dokumentų perdavimas

1. Antstolis ne vėliau kaip per 15 dienų nuo teismo nutarties išskelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos perduoda fizinio asmens bankroto bylą nagrinėjančiam teismui turto, kuris iki fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo buvo areštuotas teismų ir kitų institucijų sprendimų vykdymui užtikrinti, bet neparduotas, arešto ir vykdomuosius dokumentus dėl išieškojimo iš šio fizinio asmens ir praneša apie tai turto saugotojui ir išieškotojui. Jeigu atliekant vykdymo veiksmus varžytynių dalyvio mokestis sumokamas iki teismo nutarties išskelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos, teismas, išklauses kreditorių ir fizinio asmens nuomonę, gali leisti baigti pradėtas vykdymo veiksmų procedūras išieškant skolas ir įpareigoti antstolį pervesti gautas lėšas į depozitinę sąskaitą.

2. Kreditoriaus reikalavimai, kurie atsirado iki fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo ir nebuvo patenkinti antstoliui vykdamas išieškojimą, yra tenkinami šio įstatymo nustatyta tvarka.

3. Jeigu antstolis per nurodytą terminą nepateikia teismui šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų, teismas gali antstoliui skirti iki 2 896 eurų baudą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1184](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14293

4. Su šio straipsnio 1 dalyje nurodyto turto areštu susijusius klausimus sprendžia fizinio asmens bankroto bylą nagrinėjantis teismas. Turto saugotojas iki turto arešto panaikinimo turi visas su šio turto apsauga susijusias teises ir pareigas.

21 straipsnis. Darbo santykių reguliavimas

Įmonių bankroto įstatymo nuostatos, reglamentuojančios darbo santykius įmonių bankroto proceso metu, *mutatis mutandis* taikomos fizinio asmens bankroto proceso metu.

22 straipsnis. Administravimo išlaidos

1. Bankroto administravimo išlaidas sudaro: išlaidos bankroto procedūroms atlikti (turto pardavimo, saugojimo, transporto, ryšių, kanceliarinės ir kitos kreditorių susirinkimo patvirtintos išlaidos) ir atlyginimas bankroto administratoriui.

2. Bankroto administravimo išlaidų sumą tvirtina ir keičia kreditorių susirinkimas. Bankroto administravimo išlaidos apmokamos ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius.

3. Pirmasis kreditorių susirinkimas, pritardamas plano projektui, nustato sumą, kuri turi būti sumokėta bankroto administratoriui už fizinio asmens bankroto procedūrų atlikimą bankroto proceso metu, įskaitant laikotarpį nuo teismo nutarties išskelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos. Nustatoma suma laikotarpiu nuo teismo nutarties išskelti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos iki nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo dienos negali būti didesnė negu 3 MMA.

4. Bankroto administratoriaus atlyginimo suma nustatoma pavedimo sutartyje, sudarytoje tarp fizinio asmens ir bankroto administratoriaus, atsižvelgiant į tai, ar fizinis asmuo vykdo individualią ir (ar) ūkininko veiklą, į parduodamo fizinio asmens turto (taip pat ir įkeisto) rūšį ir jo kiekį, bankroto procedūrų kiekį ir sudėtingumą.

5. Bankroto administravimo išlaidos apmokamos iš fizinio asmens visų rūšių lėšų (gautų pardavus ir (ar) perdavus fizinio asmens turtą, fiziniam asmeniui grąžintų skolų, individualios ir (ar) ūkininko veiklos ir kitų fizinio asmens bankroto proceso metu gautų lėšų). Pardavus ar perdavus įkeistą turtą, bankroto administravimo išlaidoms gali būti skiriama ne daugiau kaip 15 procentų gautos lėšų sumos ar šio turto vertės, išskyrus atvejus, kai įkaito turėtojas, hipotekos kreditorius sutinka kitaip. Bankroto administravimo išlaidos apmokamos pirmiausia.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

KREDITORIŲ TEISĖS IR PAREIGOS FIZINIO ASMENS BANKROTO PROCESO METU

23 straipsnis. Kreditorių reikalavimai ir jų tvirtinimas

1. Teisme iškėlus fizinio asmens bankroto bylą, kreditoriai turi teisę per teismo nustatytą laikotarpį pareikšti bankroto administratoriui savo reikalavimus, atsiradusius iki fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo dienos. Kreditoriai, pareikšdami bankroto administratoriui savo reikalavimus, kartu pateikia juos pagrindžiančius dokumentus, taip pat nurodo, kaip fizinis asmuo yra užtikrinęs šių reikalavimų įvykdymą.

2. Bankroto administratorius pagal kreditorių pareikštus reikalavimus, patikslintus pagal fizinio asmens pateiktus dokumentus, sudaro kreditorių ir jų reikalavimų sąrašą ir ne vėliau kaip per 15 dienų nuo teismo nustatyto termino, iki kada kreditoriai turi teisę pareikšti savo reikalavimus, pabaigos pateikia jį teismui tvirtinti, teisme ginčija nepagrįstus kreditorių reikalavimus.

3. Teismas priima ir tvirtina iki fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo dienos atsiradusius kreditorių reikalavimus, kurie buvo pateikti tiesiogiai teismui praleidus šio straipsnio 1 dalyje nustatytą reikalavimų pateikimo bankroto administratoriui terminą, jeigu teismas termino praleidimo priežastis pripažįsta svarbiomis ir reikalavimus pagrįstais. Teismas taip pat priima ir tvirtina po fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo dienos atsiradusius kreditorių reikalavimus, atsiradusius iš individualios ir (ar) ūkininko veiklos ir (ar) šio įstatymo 17 straipsnio 9 punkte nurodytų skolinių įsipareigojimų.

4. Fizinio asmens bankroto proceso metu kreditoriaus reikalavimai gali būti perleisti kitam kreditoriui arba kitam asmeniui. Pagal šio įstatymo 29 straipsnio nuostatas nustatyta šių reikalavimų tenkinimo eilė nesikeičia.

5. Bankroto administratoriaus ginčijamų kreditorių reikalavimų tvirtinimo klausimą teismas sprendžia teismo posėdyje, pranešęs bankroto administratoriui ir asmenims, kurių reikalavimai yra ginčijami.

6. Teismas priima nutartį dėl kreditorių reikalavimų tvirtinimo ar atsisakymo juos tvirtinti ne vėliau kaip per 20 dienų nuo kreditorių ir jų reikalavimų sąrašo gavimo dienos. Teismo nutartis dėl kreditorių reikalavimų tvirtinimo ar atsisakymo juos tvirtinti atskiruoju skundu gali būti skundžiama teisės aktų nustatyta tvarka. Atskirasis skundas turi būti išnagrinėtas teisme ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jo gavimo apeliacinės instancijos teisme dienos.

7. Su fizinio asmens bankroto procesu susiję kreditorių sąrašo ir jų reikalavimų patikslinimai (nesumokėti mokesčiai, skola atleistiems darbuotojams, išlaikomiems asmenims ir kiti) tvirtinami teismo nutartimi, iki teismas priima nutartį nutraukti ar sprendimą baigti fizinio asmens bankroto bylą.

8. Kai iškėlus fizinio asmens bankroto bylą mokesčių administratorius pagal mokesčių įstatymuose nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymo nuostatas atlieka priešpriešinių vienaarūšių reikalavimų įskaitymą, teismui teikiami tvirtinti įskaityta suma sumažinti reikalavimai.

9. Kai teismas priima nutartį dėl kreditorių sąrašo ir jų reikalavimų patikslinimo, planas tikslinamas šio įstatymo nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Kreditorių teisės fizinio asmens bankroto proceso metu

Kreditoriai, kurių reikalavimus patvirtino teismas, turi teisę:

- 1) reikalauti, kad jų reikalavimai būtų tenkinami plane numatyta tvarka;
- 2) dalyvauti ir ginti savo interesus kreditorių susirinkimuose;
- 3) kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka gauti iš bankroto administratoriaus informaciją apie bankroto bylos eigą;
- 4) suteikti pagalbą dėl skolinių įsipareigojimų, susidariusių iki fizinio asmens bankroto bylos iškėlimo ir (ar) jos nagrinėjimo metu, vykdymo: atidėti reikalavimų vykdymo terminus, atsisakyti dalies ar visų reikalavimų, pakeisti piniginę prievolę kita prievole – duoti sutikimą fiziniam asmeniui atsiskaityti turtu arba įvykdyti prievolę natūra. Valstybei, kaip kreditorei,

atstovaujančios institucijos šią pagalbą teikia teisės aktų nustatyta tvarka;

5) teisės aktų nustatyta tvarka reikalauti atlyginti fizinio asmens bankroto proceso metu dėl fizinio asmens ar bankroto administratoriaus kaltės patirtus nuostolius;

6) teikti pasiūlymus fiziniam asmeniui ir bankroto administratoriui dėl plano;

7) kreiptis į kreditorių susirinkimą dėl bankroto administratoriaus veiklos ar jo pakeitimo ir (ar) siūlyti kitą bankroto administratoriaus kandidatūrą;

8) apskųsti teismui kreditorių susirinkimo priimtus sprendimus per 14 dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba turėjo sužinoti apie šiuos sprendimus;

9) kreiptis į teismą dėl fizinio asmens bankroto bylos nutraukimo šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3, 4, 5, 6 ir 8 punktuose nustatytais pagrindais;

10) motyvuotu prašymu kreiptis į teismą dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo ir pasiūlyti naują bankroto administratoriaus kandidatūrą, jeigu kreditoriaus (kreditorių) teismo patvirtinti reikalavimai vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų kreditorių patvirtintų reikalavimų sumos;

11) bet kuriuo fizinio asmens bankroto proceso metu atlikti priešpriešinių vienasrūšių reikalavimų įskaitymą pagal mokesčių įstatymuose nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymo nuostatas;

12) spręsti kitus kreditorių kompetencijai šio įstatymo priskirtus klausimus.

25 straipsnis. Kreditorių susirinkimas

1. Pirmasis kreditorių susirinkimas turi įvykti ne vėliau kaip per 40 dienų nuo teismo nutarties dėl kreditorių reikalavimų tvirtinimo įsiteisėjimo dienos. Pirmajame kreditorių susirinkime išrenkamas kreditorių susirinkimo pirmininkas. Kreditorių susirinkimo pirmininku gali būti tik kreditorius arba jo įgaliotas atstovas. Kreditorių susirinkimo pirmininku negali būti fizinio asmens artimasis giminaitis, kaip apibrėžta Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje, ar asmuo, susijęs su fiziniu asmeniu svainystės santykiais, kaip apibrėžta Civilinio kodekso 3.136 straipsnyje, ar juridinio asmens, kurio dalyviu, kolegialaus ar vienasmenio organo nariu yra fizinis asmuo, atstovas, fizinio asmens sutuoktinis ar sugyventinis. Ši nuostata netaikoma, kai kreditoriais yra tik šie asmenys. Kol kreditorių susirinkimo pirmininkas išrenkamas, kreditorių susirinkimui pirmininkauja bankroto administratorius. Kai kreditorių susirinkimo pirmininkas renkamas iš kelių asmenų, kreditorių susirinkimo pirmininku laikomas išrinktas tas asmuo, už kurį balsavusių kreditorių teismo patvirtintų reikalavimų suma yra didžiausia. Kai kreditorių susirinkimo pirmininkas renkamas iš vieno asmens, kreditorių susirinkimo pirmininku laikomas išrinktas tas asmuo, už kurį balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų susirinkime dalyvaujančių kreditorių teismo patvirtintų reikalavimų sumos.

2. Įsiteisėjus teismo nutarčiai patvirtinti planą, kreditorių susirinkimai šaukiami ne rečiau kaip vieną kartą per pusmetį. Kreditorių susirinkimus šaukia bankroto administratorius. Apie šaukiamą kreditorių susirinkimą banko administratorius kreditoriams turi raštu pranešti ne vėliau kaip likus 10 dienų iki susirinkimo dienos, kartu pateikdamas ir siūlomą kreditorių susirinkimo darbotvarkę.

3. Kreditorius (kreditoriai), kurio (kurių) reikalavimų suma vertine išraiška sudaro ne mažiau kaip 10 procentų teismo patvirtintų visų kreditorių reikalavimų sumos, turi teisę pateikti prašymą bankroto administratoriui dėl kreditorių susirinkimo sušaukimo. Šiame prašyme turi būti nurodyti motyvai, dėl ko turėtų būti sušauktas kreditorių susirinkimas, ir pasiūlyta šio susirinkimo darbotvarkė. Bankroto administratorius, gavęs nurodytą prašymą, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo nurodyto prašymo gavimo dienos turi sušaukti kreditorių susirinkimą.

4. Kreditorių susirinkimuose turi teisę dalyvauti kreditoriai arba jų įgalioti atstovai, fizinis asmuo, jo sutuoktinis ar sugyventinis arba jų įgalioti atstovai ir bankroto administratorius. Teisę balsuoti kreditorių susirinkimuose turi tik kreditoriai. Kreditorių susirinkimuose kreditoriai balsuoja atvirai.

5. Kreditorių susirinkimas laikomas įvykusi, jeigu jame dalyvavo arba iš anksto raštu balsavo kreditoriai, kurių reikalavimų suma didesnė kaip pusė visų kreditorių bendros teismo patvirtintų reikalavimų sumos.

6. Kreditorių susirinkimo sprendimas laikomas priimtu, kai už jį balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų kreditorių teismo patvirtintų reikalavimų sumos, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje ir 10 straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

7. Kreditorius turi teisę iš anksto raštu balsuoti dėl kiekvieno kreditorių susirinkimo darbotvarkėje įrašyto sprendimo projekto. Šie balsai įskaitomi į kreditorių susirinkimo balsavimo rezultatus ir apie tai turi būti paskelbta kreditorių susirinkimo metu.

8. Jeigu fizinio asmens kreditorių susirinkimas neįvyko, nes nebuvo kvorumo, bankroto administratorius per 15 dienų turi sušaukti pakartotinį kreditorių susirinkimą. Pakartotiniam kreditorių susirinkimui šio straipsnio 5 dalies reikalavimai netaikomi. Pakartotinis kreditorių susirinkimas turi teisę priimti sprendimus tik pagal neįvykusio kreditorių susirinkimo darbotvarkę.

9. Pakartotiniame kreditorių susirinkime sprendimas laikomas priimtu, kai už jį balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų susirinkime dalyvaujančių ir iš anksto raštu balsavusių kreditorių teismo patvirtintų reikalavimų sumos.

10. Kreditorių susirinkimo protokolą pasirašo kreditorių susirinkimo pirmininkas ar šio įstatymo 26 straipsnio 8 punkte nurodytas asmuo ir protokolą rašęs asmuo. Kreditorių susirinkimo pirmininkas privalo užtikrinti, kad ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo kreditorių susirinkimo dienos kreditorių susirinkimo protokolo kopija būtų pateikta fiziniam asmeniui, bankroto administratoriui ir teismui.

11. Kreditorių susirinkimo sprendimai privalomi visiems kreditoriams, bankroto administratoriui ir fiziniam asmeniui. Kreditorių susirinkimo sprendimą kreditoriai, bankroto administratorius ar fizinis asmuo turi teisę apskųsti teismui ne vėliau kaip per 14 dienų nuo dienos, kurią kreditorius, bankroto administratorius ar fizinis asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie sprendimo priėmimą.

26 straipsnis. Kreditorių susirinkimo teisės

Kreditorių susirinkimas turi šias teises:

- 1) rinkti kreditorių susirinkimo pirmininką;
- 2) nagrinėti kreditorių skundus dėl bankroto administratoriaus veiksmų;
- 3) reikalauti, kad bankroto administratorius pateiktų savo veiklos ataskaitas;
- 4) tvirtinti bankroto administravimo išlaidų sąmatą, ją keisti, nustatyti bankroto administravimo išlaidų mokėjimo tvarką, taip pat šio įstatymo nustatytais atvejais tvirtinti pradinę turto pardavimo kainą arba turto pardavimo kainą;
- 5) spręsti klausimus dėl fizinio asmens individualios ir (ar) ūkininko veiklos (jos tęstinumo, pradėjimo, atnaujinimo, apribojimo, nutraukimo ir pan.) ir teikti fiziniam asmeniui pasiūlymus dėl plano patikslinimo;
- 6) nustatyti, kokia tvarka kreditoriai gauna iš bankroto administratoriaus informaciją apie fizinio asmens bankroto bylos eigą;
- 7) kreiptis į teismą dėl bankroto administratoriaus pakeitimo;
- 8) išrinkti asmenį pirmininkauti kreditorių susirinkimui, jeigu susirinkime nedalyvauja kreditorių susirinkimo pirmininkas;
- 9) spręsti kitus kreditorių susirinkimo kompetencijai šio įstatymo priskirtus klausimus.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

TURTO PARDAVIMAS FIZINIO ASMENS BANKROTO PROCESO METU

27 straipsnis. Turto pardavimas

1. Turta parduoda bankroto administratorius pagal plane nustatytą eiliškumą ir terminus. Atsižvelgęs į plane numatytą turto pardavimo kainą, parduodamo turto rinkos kainą, pradinę turto pardavimo kainą tvirtina kreditorių susirinkimas. Turto pardavimas pradedamas įsiteisėjus teismo nutarčiai patvirtinti planą. Jeigu turtas parduodamas už mažesnę kainą, negu numatyta plane, būtinas fizinio asmens rašytinis sutikimas.

2. Nekilnojamasis turtas parduodamas varžytynėse Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Su fiziniu asmeniu suderintą kito ir dvejose varžytynėse neparduoto nekilnojamojo turto pardavimo kainą ir tvarką nustato kreditorių susirinkimas, atsižvelgdamas į šio įstatymo 28 straipsnyje nustatytas atskirų rūšių turto pardavimo ypatybes.

3. Įkeistas turtas, kurio pradinė pardavimo kaina nėra mažesnė negu atlyginimas už varžytynių vykdymą, parduodamas varžytynėse Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, apie tai pranešus įkaito turėtojui ir (ar) hipotekos kreditoriui. Įkeistas turtas, kurio pradinė pardavimo kaina mažesnė negu atlyginimas už varžytynių vykdymą, parduodamas kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje. Įkaito turėtojas ir (ar) hipotekos kreditorius ne vėliau kaip per 20 dienų nuo varžytynių paskelbimo neįvykusiomis dienos gali kreiptis į kreditorių susirinkimą su pasiūlymu perimti šiose varžytynėse neparduotą įkeistą turtą už šiose varžytynėse nustatytą pradinę pardavimo kainą, o kai varžytynės neįvyko dėl to, kad pirkėjas per nustatytą terminą nesumokėjo visos sumos, – už tą kainą, kuria jis buvo perkamas paskelbtose neįvykusiose varžytynėse. Jeigu perimamo turto kaina yra didesnė negu įkaito turėtojo ir (ar) hipotekos kreditoriaus teismo patvirtinti reikalavimai, susidaręs skirtumas turi būti įmokėtas į depozitinę sąskaitą ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio turto perdavimo dienos. Jeigu įkeistas turtas neparduodamas dvejose varžytynėse ir šio turto neperima įkaito turėtojas ir (ar) hipotekos kreditorius, įkeisto turto pardavimo kainą ir tvarką nustato kreditorių susirinkimas. Kai pirkėjas sumoka visą kainą už nupirktą įkeistą turtą, įkaito turėtojui ir (ar) hipotekos kreditoriui priklausanti suma, atskaičius bankroto administravimo išlaidoms, susijusioms su šio turto administravimu, apmokėti kreditorių susirinkimo patvirtintą sumą, kuri negali būti didesnė negu šio įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje nurodyta suma, ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šios kainos gavimo dienos turi būti pervesta į įkaito turėtojo ir (ar) hipotekos kreditoriaus nurodytą sąskaitą. Visais atvejais, kai bankroto administratorius perduoda neparduotą įkeistą turtą įkaito turėtojui ir (ar) hipotekos kreditoriui, šie ne vėliau kaip per 10 dienų nuo turto perdavimo dienos apmoka kreditorių susirinkimo patvirtintoje bankroto administravimo išlaidų sąmatoje nustatytas su šio turto administravimu susijusias bankroto administravimo išlaidas, kurios negali būti didesnės negu šio įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje nustatytas apribojimas. Pardavus įkeistą turtą, hipoteka (įkeitimas) pasibaigia. Bankroto administratorius įstatymų nustatyta tvarka perduoda notarui ar teismui (priverstinės hipotekos atveju) duomenis apie hipotekos (įkeitimo) pabaigą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

4. Iki varžytynių paskelbimo dienos fizinis asmuo gali surasti ir pasiūlyti bankroto administratoriui turto pirkėją. Jeigu pirkėjas iki varžytynių paskelbimo dienos į depozitinę sąskaitą įmoka pinigų sumą, ne mažesnę už pradinę varžytynėse parduoti numatomo turto pardavimo kainą, varžytynės neskelbiamos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

5. Neparduotas turtas kreditoriaus (kreditorių) prašymu ir kreditorių susirinkimo sutikimu gali būti perduodamas kreditoriui (kreditoriams). Jeigu perduodamo turto kaina yra didesnė negu kreditoriaus (kreditorių) teismo patvirtinti reikalavimai, susidaręs skirtumas turi būti įmokėtas į depozitinę sąskaitą ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šio turto perdavimo

dienos. Turto perdavimo aktą tvirtina bankroto administratorius.

6. Bankroto proceso metu sudaroma rašytinė nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sutartis. Kilnojamojo turto ir nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sutartis, pardavimo iš varžytynių aktas arba perdavimo aktas yra nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai ir neturi būti sudaromi notarine forma.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

7. Jeigu fiziniam asmeniui priklausanti turto, kuris yra bendras su kitais asmenimis, dalis nenustatyta, bankroto administratorius pasiūlo fiziniam asmeniui, o reikiamais atvejais ir bendrosios nuosavybės dalyviams, kreiptis su prašymu į teismą dėl fizinio asmens turto dalies, esančios bendra su kitais asmenimis nuosavybe, nustatymo. Fizinio asmens dalis bendrojoje nuosavybėje nustatoma teismo nutartimi. Nustatydamas nekilnojamojo daikto fizinio asmens dalį, teismas kartu turi nustatyti naudojimosi fiziniam asmeniui priklausančia nekilnojamojo daikto dalimi tvarką. Įsiteisėjus teismo nutarčiai, kuria nustatyta bendrąja nuosavybe esančio turto fizinio asmens turto dalis, ši fizinio asmens turto dalis parduodama šiame straipsnyje ir šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka.

28 straipsnis. Atskirų rūšių turto pardavimo ypatumai

1. Kai kartu su fiziniu asmeniu gyvena jo nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) ir (ar) jo globojami (rūpinami) asmenys, vienintelis gyvenamasis būstas, taip pat ir įkeistas, teismo sprendimu gali būti parduodamas ne anksčiau negu po 6 mėnesių nuo plano ar nuo pakeisto plano patvirtinimo. Per šį laikotarpį fizinis asmuo turi susirasti pirkti ar išsinuomoti kitą būstą. Šis teismo sprendimas prilyginamas Civilinio kodekso 3.85 straipsnio 2 dalyje nurodytam teismo leidimui.

2. Akcijos ir kiti vertybiniai popieriai, kuriuos turi fizinis asmuo, parduodami vertybinių popierių apyvartą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Uždarųjų akcinių bendrovių akcijos, jeigu jų neįsigyja kiti tų bendrovių akcininkai, gali būti parduodamos varžytynėse kreditorių susirinkimo sprendimu.

3. Taurieji metalai ir brangakmeniai parduodami Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4. Apie parduodamą turtą, turintį istorinės, mokslinės ar meninės vertės, bankroto administratorius praneša Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai.

5. Radioaktyviosios medžiagos, įrenginiai su radioaktyviosiomis medžiagomis ir jonizuojančiosios spinduliuotės generatoriai gali būti parduoti ar perduoti tik Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme ir kituose gyventojų ir aplinkos radiacinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS KREDITORIŲ REIKALAVIMŲ TENKINIMAS IR FIZINIO ASMENS BANKROTO PROCESO PABAIGA

29 straipsnis. Kreditorių reikalavimų tenkinimas

1. Pagal įkeitimo sutartį arba įregistruotą hipotekos ir (ar) įkeitimo lakštą kreditorius (įkaito turėtojas, hipotekos kreditorius) įgyja teisę, jeigu fizinis asmuo neįvykdė įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrintos prievolės, šio įstatymo nustatyta tvarka reikalauti įkeistą turtą parduoti ir iš gautų lėšų pirmiausia tenkinti jo reikalavimus, o jeigu įkeisto turto parduoti nepavyksta, – perduoti šį turtą jo nuosavybėn. Įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrinti kreditorių reikalavimai tenkinami pirmiausia iš lėšų, gautų pardavus įkeistą fizinio asmens turtą, arba perduodant įkeistą turtą. Jeigu įkeistas turtas parduodamas už didesnę kainą negu įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrintų reikalavimų suma, šių lėšų likutis skiriamas kitų kreditorių reikalavimams tenkinti. Jeigu plane nenumatyta parduoti įkeisto turto, mokėjimai įkaito

turėtojų ir (ar) hipotekos kreditoriui atliekami kiekvieną mėnesį, kaip nustatyta šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

2. Kreditorių reikalavimai tenkinami dviem etapais (išskyrus įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrintus kreditorių reikalavimus). Pirmuoju etapu pagal šiame straipsnyje nustatytą eiliškumą tenkinami kreditorių reikalavimai be priskaičiuotų palūkanų ir netesybų, antruoju etapu ta pačia eile tenkinama likusi kreditorių reikalavimų dalis (palūkanos ir netesybos).

3. Pirmąja eile tenkinami darbuotojų reikalavimai, susiję su darbo santykiais (įskaitant gyventojų pajamų mokestį, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokas); reikalavimai atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, ar mirties, susirgimo profesine liga arba dėl mirties nuo nelaimingo atsitikimo darbe ir piniginės lėšos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai); iš Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos skirtų lėšų tenkinami žemės ūkio veiklos subjektų reikalavimai sumokėti už parduotus žemės ūkio produktus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2108](#), 2015-12-01, paskelbta TAR 2015-12-03, i. k. 2015-19294

4. Antrąja eile tenkinami visi likusieji kreditorių reikalavimai.

5. Kreditorių reikalavimai, atsiradę fizinio asmens bankroto proceso metu iš individualios ir (ar) ūkininko veiklos dėl neįvykdytų prievolių ir įsipareigojimų, ir kreditorių reikalavimai, atsiradę dėl šio įstatymo 17 straipsnio 9 punkte nurodytų prisiimtų skolinių įsipareigojimų, išskyrus įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrintus kreditorių reikalavimus, tenkinami po šio straipsnio 3 dalyje nustatytų kreditorių reikalavimų ir prieš šio straipsnio 4 dalyje nustatytus kreditorių reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

6. Kiekvienu etapu kiekvienos paskesnės eilės kreditorių reikalavimai tenkinami po to, kai visiškai patenkinti atitinkamo etapo pirmesnės eilės kreditorių reikalavimai. Jeigu neužtenka lėšų visiems vieno etapo vienos eilės kreditorių reikalavimams visiškai patenkinti, šie reikalavimai tenkinami proporcingai pagal kiekvienam kreditoriui priklausančią sumą.

7. Plane numatyti likę nepatenkinti kreditorių reikalavimai, tarp jų įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrinti kreditorių reikalavimai, baigus fizinio asmens bankroto procesą, išskyrus šio įstatymo 30 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytą atvejį, nurašomi, išskyrus reikalavimus dėl žalos atlyginimo dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, ar mirties ir piniginių lėšų vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentų) bei reikalavimus, kurie kyla iš fizinio asmens pareigos sumokėti valstybei baudas, paskirtas už fizinio asmens padarytus administracinius nusižengimus arba nusikalstamas veikas, ir įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrintus kreditorių reikalavimus, jeigu šie kreditoriai ir fizinis asmuo susitarė dėl įkeisto turto išsaugojimo fizinio asmens bankroto proceso metu, nebent šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytame susitarime susitarta kitaip.

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo 29 straipsnio 7 dalis (2015 m. gruodžio 22 d. redakcija, galiojusi iki 2016 m. gruodžio 31 d., TAR, 2015-12-30, Nr. 21017; 2015 m. gruodžio 22 d. redakcija, įsigaliojusi 2017 m. sausio 1 d., TAR, 2015-12-30, Nr. 21017) tiek, kiek pagal ją nurašomi reikalavimai dėl nusikalstamomis veikomis padarytos žalos atlyginimo, prieštaravo (prieštarauja) Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio 2 daliai, konstituciniams teisingumo, teisinės valstybės principams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017

Nr. [XII-2286](#), 2016-03-25, paskelbta TAR 2016-03-29, i. k. 2016-06438

Nr. [KT5-N4/2017](#), 2017-05-19, paskelbta TAR 2017-05-19, i. k. 2017-08442

8. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų kreditorių reikalavimai, susiję su darbo santykiais, reikalavimai atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, ar mirties, susirgimo profesine liga arba dėl mirties nuo nelaimingo atsitikimo darbe gali būti tenkinami iš Garantinio fondo lėšų, o žemės ūkio veiklos subjektų reikalavimai sumokėti už parduotus žemės ūkio produktus gali būti tenkinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka iki 40 procentų reikalaujamos sumokėti sumos iš Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos einamaisiais metais šiam tikslui skirtų valstybės biudžeto lėšų. Šiuo atveju kreditoriaus patvirtinti reikalavimai, susiję su darbo santykiais, reikalavimai atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, ar mirties, susirgimo profesine liga arba dėl mirties nuo nelaimingo atsitikimo darbe mažinami iš Garantinio fondo sumokėtos sumos dydžiu, o kreditoriaus – žemės ūkio veiklos subjekto reikalavimai sumokėti už parduotus žemės ūkio produktus mažinami iš Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos skirtų lėšų sumokėtos sumos dydžiu. Dėl šios priežasties Garantinio fondo ir Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos atgretintiniai reikalavimai turi būti tenkinami antrąja eile.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2108](#), 2015-12-01, paskelbta TAR 2015-12-03, i. k. 2015-19294

9. Fizinio asmens ir kreditoriaus priešpriešinių vienasrūšių reikalavimų įskaitymo atveju, kai toks įskaitymas galimas pagal mokesčių įstatymuose nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) įskaitymo nuostatas, kreditoriaus reikalavimai mažinami įskaitytos sumos dydžiu kartu su priskaičiuotomis palūkanomis ir netesybomis. Jeigu įskaitomos sumos neužtenka visiems kreditoriaus reikalavimams tenkinti, pirmiausia tenkinama reikalavimo dalis be palūkanų ir netesybų, likusi reikalavimų dalis tenkinama šiame straipsnyje nustatyta tvarka, atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalyje nustatytą reikalavimų tenkinimą dviem etapais.

30 straipsnis. Fizinio asmens bankroto proceso pabaiga

1. Kai atliktas paskutinis plane nustatytas mokėjimas, bankroto administratorius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio mokėjimo dienos privalo parengti plano įgyvendinimo aktą, kurį pasirašo fizinis asmuo, bankroto administratorius ir kreditorių susirinkimo pirmininkas. Bankroto administratorius šį aktą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo pasirašymo dienos pateikia teismui, plano įgyvendinimo akto kopiją – fiziniam asmeniui ir kreditorių susirinkimo pirmininkui. Jeigu bent vienas iš šioje dalyje nurodytų asmenų atsisako pasirašyti plano įgyvendinimo aktą, surašomas akto nepasirašymo protokolas, kuriame nurodomos nepasirašymo priežastys, ir teikiamas teismui kartu su plano įgyvendinimo aktu.

2. Teismas, gavęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytą aktą, priima nutartį baigti fizinio asmens bankroto bylą arba nutraukti fizinio asmens bankroto bylą.

3. Teismas taip pat priima sprendimą baigti fizinio asmens bankroto bylą, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) anksčiau negu nustatyta plane patenkinti fizinio asmens visų teismo patvirtintų kreditorių reikalavimai ir bankroto administratorius pateikia teismui tai patvirtinančius dokumentus;

2) bankroto administratorius pateikia teismui dokumentus, patvirtinančius, kad fizinis asmuo gali ir galės ateityje įvykdyti skolinius įsipareigojimus;

3) visi kreditoriai atsisako savo reikalavimų ir teismas priima nutartį priimti atsisakymus.

4. Baigus fizinio asmens bankroto procesą, visi mokesčiai, taip pat palūkanos ir netesybos skaičiuojami nuo teismo sprendimo baigti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos.

5. Apie teismo sprendimą baigti fizinio asmens bankroto bylą bankroto administratorius per 5 darbo dienas nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos privalo pranešti kreditoriams ir šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai.

6. Bankroto administratorius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo teismo nutarties

nutraukti fizinio asmens bankroto bylą ar nuo teismo sprendimo baigti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo dienos perduoda fiziniam asmeniui saugotinus dokumentus, susijusius su fizinio asmens bankroto procesu, perveda depozitinėje sąskaitoje likusias lėšas į fizinio asmens asmeninę sąskaitą.

DEVINTASIS SKIRSNIS

DUOMENŲ SKELBIMAS FIZINIO ASMENS BANKROTO PROCESO METU

31 straipsnis. Duomenų apie fizinio asmens bankroto procesą teikimas ir skelbimas

1. Bankroto administratorius šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai duomenis apie fizinio asmens bankroto procesą teikia šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 5 punkte ir 2 dalies 7 punkte nurodytose ataskaitose pateiktą informaciją teisės aktų nustatyta tvarka teikia Lietuvos statistikos departamentui, taip pat savo informacinėje sistemoje kaupia informaciją apie fizinių asmenų bankroto procesus. Šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgalios institucijos interneto svetainėje skelbiami šie duomenys:

1) fizinio asmens, kuriam iškelta bankroto byla, vardas ir pavardė;

2) teismo, nagrinėjančio fizinio asmens bankroto bylą, pavadinimas, teismo nutarties išskelti fizinio asmens bankroto bylą priėmimo ir įsiteisėjimo data, teismo nutarties patvirtinti planą įsiteisėjimo data;

3) bankroto administratoriaus, kai bankroto administratorius fizinis asmuo, – darbo vietos adresas, vardas, pavardė ir duomenys ryšiams palaikyti, kai bankroto administratorius juridinis asmuo arba juridinio asmens padalinys (filialas), – buveinės adresas, pavadinimas, vadovo vardas, pavardė ir duomenys ryšiams palaikyti;

4) fizinio asmens bankroto proceso nutraukimo diena (teismo nutarties nutraukti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo diena);

5) fizinio asmens bankroto proceso baigimo diena (teismo sprendimo baigti fizinio asmens bankroto bylą įsiteisėjimo diena).

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija skelbiama 10 metų nuo fizinio asmens bankroto proceso nutraukimo ar baigimo dienos.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 33 straipsnį, įsigalioja 2013 m. kovo 1 d.

33 straipsnis. Pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms institucijoms

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2012 m. rugsėjo mėnesio parengia Lietuvos Respublikos įstatymų projektus, reikalingus šiam įstatymui įgyvendinti.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2013 m. vasario 28 d. priima duomenų apie fizinio asmens bankroto procesą teikimo ir skelbimo taisykles, fizinio asmens turto pardavimo varžytynėse taisykles, parengia ir priima šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus kitus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Lietuvos Respublikos
fizinių asmenų bankroto įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 19 skyrius, 1 tomas, p. 191) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. vasario 25 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 210/2010 (OL 2010 L 65, p. 1).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-217](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 35-1693 (2013-04-04), i. k. 1131010ISTA0XII-217
Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1184](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14293
Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 7, 13, 14 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2108](#), 2015-12-01, paskelbta TAR 2015-12-03, i. k. 2015-19294
Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 12 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2235](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21017
Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 4, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 17, 19, 25, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2286](#), 2016-03-25, paskelbta TAR 2016-03-29, i. k. 2016-06438
Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 4, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 17, 19, 25, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2235 13 straipsnio pakeitimo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
Nr. [KT5-N4/2017](#), 2017-05-19, paskelbta TAR 2017-05-19, i. k. 2017-08442
Dėl Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai